

Sygn. akt III AUa 223/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Hawryszko
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2016 r. w Szczecinie

sprawy M. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 29 stycznia 2016 r. sygn. akt VI U 708/15

oddala apelację.

SSO del. Gabriela Horodnicka SSA Jolanta Hawryszko SSA Romana Mrotek

- Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUa 223/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 lipca 2015 r., znak(...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu M. D. ponownego ustalenia kapitału początkowego i przeliczenia emerytury, wskazując w uzasadnieniu, że wynikająca z art. 26 ust.6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS możliwość ponownego ustalenia wysokości emerytury dotyczy emerytur obliczonych w myśl zreformowanych zasad (z zastosowaniem art. 26 ustawy emerytalnej), nie ma natomiast zastosowania do emerytury obliczonej w myśl art. 53 wymienionej ustawy, do której ubezpieczony jest uprawniony. Dalej organ rentowy wskazał, że okres studiów został uwzględniony przy wyliczeniu emerytury. Odnośnie obliczenia kapitału początkowego ZUS podał, iż zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej ustala się go dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., a ubezpieczony urodził się (...) Z kolei ustosunkowując się do możliwości

obliczenia emerytury wnioskodawcy w oparciu o przepis art.110 a ustawy emerytalnej organ rentowy powołał się na przepis art. 15 ust. 5 ustawy emerytalnej.

Ubezpieczony M. D. zaskarżył przedmiotową decyzję i domagał się jej zmiany poprzez przeliczenie emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz przy zastosowaniu tablicy trwania życia obowiązującej w dniu 23 marca 2006 r., tj. w dniu ukończenia przez niego tzw. powszechnego wieku emerytalnego. Nadto podniósł, że ZUS błędnie zinterpretował przepis art.110 a ustawy emerytalnej, powołując się na artykuł B. W. w „Gazecie Prawnej”.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o jego oddalenie z argumentacją jak w zaskarżonej decyzji, dodatkowo wskazując, że aby przeliczyć emeryturę wnioskodawcy zgodnie z art.110 a ustawy emerytalnej powinien on złożyć zaświadczenia o wynagrodzeniu za lata 2002-2003.

Kolejną decyzją z dnia 28 października 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił M. D. ponownego ustalenia wysokości emerytury z zastosowaniem art. 55 ustawy emerytalnej z uwagi na niekontynuowanie przez niego ubezpieczeń emerytalnych i rentowych po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego określonego w art. 27 ustawy emerytalnej.

Ubezpieczony M. D. zaskarżył przedmiotową decyzję i domagał się jej zmiany poprzez przeliczenie emerytury na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 w/w ustawy emerytalnej.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o jego oddalenie.

Postanowieniem z dnia 24 listopada 2015 r. Sąd połączył sprawy z obu odwołań do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Wyrokiem z dnia 29 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych umorzył postępowanie w zakresie objętym decyzją dnia 30 grudnia 2015 roku; oddalił odwołanie od decyzji z dnia 15 lipca 2015 roku w pozostałym zakresie; oddala dowołanie od decyzji dnia 28 października 2015 roku.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Ubezpieczony M. D., urodzony (...), w dniu 27 sierpnia 2002 r. złożył wniosek o wcześniejszą emeryturę na podstawie art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Decyzją z dnia 4 września 2002 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. ustalił ubezpieczonemu prawo do emerytury, począwszy od 1 sierpnia 2002 r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, od 1 stycznia 1992 r. do 31 grudnia 2001 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 290,03 %, został ograniczony do 250,00 %. Do ustalenia wysokości świadczenia Zakład uwzględnił 37 lata i 9 miesięcy okresów składkowych oraz 5 lat i 3 miesiące okresów nieskładkowych.

Ubezpieczony w okresie od 9 lipca 1959 r. do 31 października 1959 r. świadczył pracę w Wojewódzkiej Kolumnie (...) Sanitarnego w S.. Następnie pracował od 1 listopada 1959 r. do 31 października 1961 r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w K.. Od 1 października 1961 r. do 6 kwietnia 1967 r. odbywał studia na Politechnice (...) w S.. Od 4 października 1961 r. do 24 stycznia 1962 r. pracował w Fabryce (...) w S.. Od 2 maja 1967 r. do 15 sierpnia 2002 r. świadczył pracę w Stoczni (...) SA w S.. W okresie od 19 lutego 2003 r. do 1 kwietnia 2003 r. ubezpieczony świadczył pracę dla Spółki z o.o. (...) w S.. Świadcstwo potwierdzające pracę w tym okresie wnioskodawca złożył w organie rentowym 14 lipca 2011 r. bez zaświadczenia o osiągniętych w tym zakładzie wynagrodzeniu.

Decyzją z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniono staż pracy ubezpieczonego.

W dniu 17 czerwca 2015 r. M. D. złożył w organie rentowym wniosek o przeliczenie emerytury w związku z nowelizacją ustawy emerytalno-rentowej, która weszła w życie z dniem 1 maja 2015 r. Wniósł, by w przeliczeniu uwzględnić

przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem okresu studiów, przeliczenie podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 290,03% (tj. większy od 250%), ponownie ustalić wysokość emerytury z zastosowaniem zasady wariantowego przyjęcia tablic trwania życia i wybranie najkorzystniejszego wariantu.

W dniu 21 września 2015 r. M. D. złożył w organie rentowym pismo, w którym wskazał, że jego wniosek o przeliczenie emerytury z dnia 17 czerwca 2015 r. dotyczy przeliczenia emerytury na podstawie art. 26 w związku z art. 55 i 55 a oraz art. 27 i 53 w związku z art.110a ustawy emerytalno-rentowej oraz ustawy z 5 marca 2015 r. i wybranie korzystniejszego dla emeryta wariantu.

W dniu 4 listopada 2015 r. (po rozprawie) ubezpieczony złożył raporty miesięczne dla osób ubezpieczonych za okres od 19 lutego 2003 r. do 01 kwietnia 2003 r.

Decyzją z dnia 30 grudnia 2015 r. organ rentowy – wykonując zarządzenie Sądu Okręgowego z dnia 6 listopada 2015 r. - przeliczył ubezpieczonemu na podstawie art.110a ustawy emerytalnej emeryturę z uwzględnieniem wynagrodzenia otrzymanego przez niego w okresie 2002-2003 w Spółce z o.o. (...) w S.. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, od 1 stycznia 1994 r. do 31 grudnia 2003 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 251,07 %. Do ustalenia wysokości świadczenia Zakład uwzględnił 37 lat i 10 miesięcy okresów składkowych oraz 5 lat i 3 miesiące okresów nieskładkowych.

Sąd Okręgowy wskazał, że podstawą odwołań ubezpieczonego w niniejszej sprawie są uregulowania ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz 552), którą dokonano następujących zmian w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm., dalej jako ustawa emerytalna):

1) w art. 26:

a) ust. 5 otrzymał brzmienie:

"5. Tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. 6.",

b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

"6. Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3.";

2) po art. 55 dodaje się art. 55a w brzmieniu:

"Art. 55a. 1. Przepis art. 55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27.

2. Jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

3. Prawo do emerytury ustalone przed osiągnięciem wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura na podstawie art. 27, obliczona zgodnie z art. 26.";

3) po art. 110 dodaje się art. 110a w brzmieniu:

"Art. 110a. 1. Wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

2. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.";

4) w art. 174 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

"2a. Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.";

5) po art. 185 dodaje się art. 185a w brzmieniu:

"Art. 185a. 1. Przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku określonym w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 184, kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów nieskładkowych okresów, o których mowa w art. 7 pkt 9, przebytych przed dniem 1 stycznia 1999 r., w wymiarze nieprzekraczającym 1/3 okresów składkowych udowodnionych do dnia zgłoszenia wniosku o emeryturę. Do przeliczonego kapitału początkowego stosuje się przepisy art. 173 ust. 3-6.

2. Okresy nieskładkowe, o których mowa w ust. 1, ustala się z dokładnością do pełnego miesiąca."

Zdaniem Sądu pierwszej instancji, zmiany dotyczące sposobu obliczania kapitału początkowego – wbrew twierdzeniom ubezpieczonego - nie miały zastosowania do wysokości jego emerytury, ponieważ – z uwagi na datę urodzenia (...) – nie należy on do kręgu osób, którym ustala się kapitał początkowy. Zgodnie bowiem z art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Co do sposobu zaliczenia przez organ rentowy okresu studiów ubezpieczonego do wysokości emerytury, Sąd meriti stwierdził, że okres ten został zaliczony prawidłowo - jako okres nieskładkowy (w wymiarze 1/3 okresów składkowych).

Odnosząc się do możliwości obliczenia emerytury wnioskodawcy na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej Sąd Okręgowy wskazał, że istnieje możliwość obliczenia emerytury przysługującej na podstawie art. 27 według zasad wynikających z art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej, dotyczy to jednak ubezpieczonych:

- urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r.

- którzy kontynuowali ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego, tj. po ukończeniu 65 lat w przypadku mężczyzny

- którzy z wnioskiem o przyznanie emerytury wystąpili po dniu 31 grudnia 2008 r.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, niesporne jest, że ubezpieczony po ukończeniu 65 roku życia, tj. wieku określonego w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy emerytalnej nie podejmował zatrudnienia (ostatnie zatrudnienie zakończył 1 kwietnia 2003 r.). W konsekwencji skoro ubezpieczony po dniu (...), kiedy to ukończył 65 lat, nie kontynuował ubezpieczenia emerytalno – rentowego, to nie nabył prawa do przeliczenia emerytury przewidzianego w art.55 tej ustawy.

Zdaniem Sądu meriti, częściowo zasadny okazał się jedynie zarzut (powtórzony w obu odwołaniach) dotyczący braku przeliczenia emerytury zgodnie z art.110a ustawy emerytalnej. Zgodnie z tym przepisem (ust.1) wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia,

a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. (ust.2) Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Sąd Okręgowy podkreślił, że ubezpieczony kontynuował zatrudnienie na podstawie umowy o pracę po przyznaniu emerytury (do 1 kwietnia 2003 r.). Ponadto uwzględnienie wynagrodzenia osiągniętego przez M. D. w 2003 r. pozwoliło na uzyskanie wyższego aniżeli 250% wskaźnika wysokości podstawy wymiaru jego emerytury. Wnioskodawca spełnił zatem wszystkie warunki określone w cytowanym wyżej przepisie. Stało się tak jednak dopiero w listopadzie 2015 r. po złożeniu przez wnioskodawcę dokumentów określających wynagrodzenie z 2003 r.

Z uwagi na zaspokojenie roszczenia ubezpieczonego w części dotyczącej przeliczenia emerytury na podstawie art.110a ustawy emerytalnej, Sąd pierwszej instancji umorzył w tym zakresie – na podstawie art. 477¹³ zdanie 1 k.p.c. - postępowanie w punkcie I wyroku. (Na rozprawie w dniu 29 stycznia 2016 r. ubezpieczony wskazał, że decyzja z dnia 30 grudnia 2015 r. wyczerpuje jego roszczenia dotyczące naruszenia art.110 a ustawy emerytalnej).

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy oddalił na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. – ze wskazanych wyżej względów - odwołanie dotyczące decyzji z dnia 15 lipca 2015 r. oraz w całości odwołanie od decyzji z dnia 28 października 2015 r.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się ubezpieczony, podnosząc w uzasadnieniu apelacji, że decyzją z dnia 04.09.2002 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał mu emeryturę od 01.08.2002 r. w obniżonym wieku na podstawie ustawy z dnia 17.12.1998 r., o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm).

Po wejściu w życie ustawy z dnia 5 marca 2015 r. (Dz.U.2015 poz.552) złożył wniosek dnia 17.06.2015 r. w brzmieniu: „Proszę o przeliczenie emerytury w związku z nowelizacją ustawy emerytalno-rentowej, która weszła w życie z dniem 1 maja 2015 r. W przeliczeniu uwzględnić przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem okresu studiów, przeliczenie podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem wysokości podstawy wymiaru 290,3% (t.j. większy od 250%). Ponowne ustalenie wysokości emerytury z zastosowaniem zasady wariantowego przyjęcia tablic trwania życia i wybranie najkorzystniejszego wariantu” oraz wyjaśnienie do powyższego wniosku dnia 22.09.2015r. w brzmieniu:

„W nawiązaniu do Waszej odpowiedzi z dnia 19.08.2015 r.(...) na moje odwołanie z dnia 10.08,2015 r. od decyzji ZUS Oddział w S. z dnia 15.07.2015 r. wyjaśniam, że wniosek mój o przeliczenie emerytury z dnia 17.06.2015 r. dotyczy przeliczenia emerytury na podstawie art.26 w związku z art. 55 i 55 a oraz art. 27 i 53 w związku z art. 110 a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. 1998 Nr 162 poz. 1118-tekst ujednolicony z dnia 08.05.2015 r.) oraz ustawy z dnia 5 marca 2015 r. (Dz.U.2015 poz.552) i wybranie korzystniejszego wariantu dla emeryta, co zostało wyeksponowane w moim odwołaniu od Waszej decyzji z dnia 10.08.2015r. pkt. 2.3 , 2.4 . 2.7 . Niniejsze wyjaśnienie stanowi merytoryczne potwierdzenie treści wniosku z dnia 17.06.2015 r.”

Apelujący podniósł, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykonując zarządzenie Sądu Okręgowego z dnia 06.11.2015 r. przeliczył od 01.11.2015 r. emeryturę według art. 53 w związku z art. 110 a, bez uwzględniania artykułu 55. Dlatego dalsza część uzasadnienia apelacji będzie dotyczyła pierwszej części wniosku t.j. obliczenia emerytury według art. 26 ust.6 w związku z art.55 i 55a.

Skarżący wskazał, iż w toku postępowania sądowego starał się wykazać, że spełnia warunki art. 55 w związku z art. 55a ustawy emerytalnej. Zdaniem ubezpieczonego, pierwszymi dowodami są załączniki do wniosku o emeryturę z dnia 27.08.2002 r. Są to załączniki pkt. 11.1,2,3 w/w. Znaczenie ich w powiązaniu z art. 32.1 przedstawił na wstępie uzasadnienia. Powyższy dowód w sensie merytorycznym przedstawiał w odwołaniach z dnia: 10.08.2015r., 21.09.2015r., 04.11,2015r., 11.12.2015r.

W uzasadnieniu odmowy przeliczenia, ZUS podawał głównie, że wnioskodawca nie wykazał, iż po (...)r. t.j. po 65 latach świadczył pracę, która podlegała oskładkowaniu tym samym nie spełnia przesłanki określonej w art. 55 ustawy emerytalnej a zatem nie można mu przeliczyć świadczenia w trybie art. 26 w związku z art.55 i 55a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Apelujący podkreślił, że nie może posądzać ZUS o złą wolę w stosunku do emeryta ale również nie może zrozumieć dlaczego przedstawianych przez niego faktów, zarzutów, dowodów prezentowanych w odwołaniach nie podważał ale i też nie uwzględniał w swoich decyzjach. ZUS podawał bowiem, że nie można przeliczyć świadczenia w trybie art. 26 w związku z art. 55 i 55a ustawy o emeryturach i rentach z FUS i jednocześnie w tej decyzji nie uwzględnić art.55a. Art. 55a.1 mówi, że przepis art. 55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27. Nie stawia on obowiązku kontynuowania ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w przepisie art. 27 wieku emerytalnego.

Apelujący podniósł, że w pierwszej części uzasadnienia wykazał, że miał ustalone prawo do emerytury po osiągnięciu 60 lat t.j. po (...)a wniosek o emeryturę złożył 27.08.2002 r. ZUS decyzją z dnia 04.09.2002 r. przyznał emeryturę od 01.08.2002 r., tym samym uznał wniosek z załącznikami w tym załączniki wymienione w pkt. II. 1, 2 i 3. jako zgodne z przepisami w/w ustawy emerytalnej. W decyzji tej nie było adnotacji, że jest to emerytura wcześniejsza, jak obecnie ZUS określa w swojej dokumentacji procesowej. Wszystkie w/w zdarzenia miały miejsce przed wiekiem 65 lat t.j. przed (...) Zdaniem skarżącego, powyższy dowód potwierdza przepis art.55a ust.2, który mówi, że jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiących kwot pobranych w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenia zdrowotne. Przepis ten też nie stawia obowiązku pracy po 65 latach ale nakazuje w obliczeniu emerytury według art. 26 uwzględnić kwotę pobranych emerytur zgodnie z przepisami ustawy.

W ocenie ubezpieczonego powyższe dowody wskazują, że nie można jednocześnie spełniać warunków z art. 55a i art.55. Jak się spełnia warunki art. 55 to również spełnia się warunki art.55a . Natomiast jak się spełnia warunki art. 55a to nie spełnia się warunku art. 55 w zakresie wieku emerytalnego. Dlatego też wprowadzono ustawę z dnia 5 marca 2015 r. a w niej art.55 a z myślą o tych ubezpieczonych, którzy nie spełniają warunków art. 55 ale spełniają warunki art.55a i wystąpią z wnioskiem o przeliczenie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r., może być obliczona na podstawie art.26, jeżeli jest większa od obliczonej zgodnie z art.53. Zdaniem skarżącego, spełnia on warunki z art. 55 w związku z art. 55a w/w ustawy i dlatego wystąpił z wnioskiem, cytowanym w pierwszej części uzasadnienia o obliczenie emerytury według art. 26 w związku z art. 55 i 55a.

W dalszej części uzasadnienia apelacji ubezpieczony szczegółowo wyjaśnił (wraz z cytatami) rozbieżności w zapisach uzasadnienia z treścią przepisów ustawy emerytalnej, z treścią jego wniosku i odwołania

Biorąc po uwagę w/w dowody i wcześniejsze składane w drodze postępowania sądowego apelujący wniósł o uznanie wniosku za zasadny i zgodny z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. 1998 Nr 162, poz. 1118- tekst ujednolicony z dnia 08.05.2015r.) i obliczenie przysługującej emerytury w trybie art. 26 ust. 6 w zw. z art.55a i art. 55.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie, podnosząc w uzasadnieniu, że Sąd pierwszej instancji zebrał w pełni i dokonał wszechstronnej oceny materiału dowodowego, prawidłowo ustalił wszystkie okoliczności faktyczne sprawy, wyciągnął na ich podstawie nie budzące zastrzeżeń logiczne wnioski i prawidłowo zastosował zarówno przepisy prawa materialnego jak i procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się nieuzasadniona.

Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny, a swe ustalenia oparł na należycie zgromadzonym materiale dowodowym, którego ocena nie wykraczała poza granice wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd pierwszej instancji wywiódł prawidłowe wnioski z poprawnie dokonanej analizy dowodów stanowiących podstawę rozstrzygnięcia. Sąd też Sąd Apelacyjny ustalenia tego Sądu w całości uznał i przyjął jako własne. Sąd odwoławczy nie stwierdził przy tym

naruszenia przez Sąd meriti prawa materialnego, w związku z czym poparł rozważania tego Sądu również w zakresie przyjętych przez niego podstaw prawnych orzeczenia.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że ustalony w sprawie stan faktyczny nie był sporny, a apelacja sprowadza się jedynie do zarzutu naruszenia art. 55a ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez błędną jego interpretację i tym samym przyjęcie, że ubezpieczonemu przysługuje prawo ponownego ustalenia emerytury, na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej w przypadku wcześniej przyznanego prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Na wstępie rozważań wskazać należy, że z uzasadnienia projektu ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na którą powoływał się ubezpieczony wynika jednoznacznie, że osoby urodzone przed 1948 r. nie zostały objęte reformą emerytalną, dlatego ich emerytury obliczane są wg tzw. starych zasad. Pod pewnymi warunkami istnieje jednak możliwość obliczenia emerytury wg tzw. nowych zasad. Zgodnie z art. 55 ustawy emerytalnej ubezpieczony urodzony przed 1949 r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę na podstawie art. 27 po dniu 31 grudnia 2008 r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 26, czyli wg nowych zasad, jeżeli jest to dla niego korzystniejsze. Wprowadzono taką możliwość dla osób urodzonych przed 1949 r., aby zachęcić je do rezygnacji ze zgłoszenia wniosku o wcześniejszą emeryturę oraz do opóźnienia przejścia na emeryturę z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego.

Propozycja dodania art. 55a wynikała z faktu, iż przepis art. 55 ustawy nie miał zastosowania do ubezpieczonego urodzonego przed 1949 r., który przed osiągnięciem wieku emerytalnego, miał ustalone prawo do wcześniejszej emerytury i pobierał to świadczenie. Dyspozycja art. 55 nie obejmowała potencjalnie szerokiego kręgu osób, które były uprawnione do wcześniejszej emerytury a jednocześnie kontynuowały zatrudnienie lub inną pracę podlegającą ubezpieczeniu. Przepis ten niezasadnie wykluczał takie osoby od prawa do ubiegania się o przyznanie emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy.

Zmiana umożliwiła zastosowanie tzw. nowych zasad wymiaru do obliczenia emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, również wtedy, gdy emeryt przed jej uzyskaniem był uprawniony do wcześniejszej emerytury. Mając na uwadze treść art. 25 ust. 1b ustawy, zgodnie z którym ubezpieczonemu urodzonemu po 1948 r., który pobrał wcześniejszą emeryturę, podstawę obliczania emerytury przyznanej z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, analogiczne rozwiązanie zostało zastosowane do adresatów art. 55a.

Kierując się konstytucyjną zasadą równości wobec prawa w przypadku ustalenia prawa do nowego świadczenia emerytalnego obliczonego wg nowych zasad, wcześniej przyznane świadczenie ulega wygaśnięciu z uwagi na to, aby osoby urodzone przed 1949 r., które przed uzyskaniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego obliczonej wg nowych zasad miały przyznaną wcześniejszą emeryturę, nie były w lepszej sytuacji niż osoby, których obecnie dotyczy art. 55 ustawy.

Podkreślić zatem należy, że zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Stosownie zaś do treści art. 55a cytowanej ustawy przepis art. 55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27. Jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Prawo do emerytury ustalone przed osiągnięciem wieku

emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura na podstawie art. 27, obliczona zgodnie z art. 26.

Z powyższego przepisu wynika zatem jednoznacznie, że aby skorzystać z przewidzianej w nim możliwości, ubezpieczony musiałby złożyć wniosek o przyznanie emerytury w wieku powszechnym i wykazać zaistnienie pozostałych przesłanek. Ubezpieczony wniosku takiego nigdy nie złożył i nigdy nie wystąpił o przyznanie emerytury w wieku powszechnym utożsamiając ją z emeryturą, którą uzyskał w obniżonym wieku przyznaną w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

SSO (del.) Gabriela Horodnicka- SSA Jolanta Hawryszko SSA Romana Mrotek

Stelmaszczuk